

PROPOSTA DIDÀCTICA

MATÈRIA: FINANCES I CONSUM RESPONSABLE

NIVELL: 1^r ESO

DEPARTAMENT: ECONOMIA

CURS ESCOLAR: 2024 – 2025

PROFESSORA: INMACULADA MONTAGUD SARRIÓ

ÍNDEX

- 1. INTRODUCCIÓ.**
 - 1.1. CONTEXTUALITZACIÓ.**
- 2. COMPETÈNCIES CLAU.**
 - 2.1. PERFIL D'EIXIDA.**
 - 2.2.OBJECTIUS GENERALS.**
- 3. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LA MATÈRIA D'ECONOMIA.**
- 4. SABERS BÀSICS.**
 - 4.1. UNITATS DE PROGRAMACIÓ I DISTRIBUCIÓ TEMPORAL.**
- 5. SITUACIONS D'APRENTATGE.**
 - 5.1. MATERIALS DIDÀCTICS I ALTRES RECURSOS.**
- 6. CRITERIS D'AVUACIÓ.**
- 7. INSTRUMENTS D'AVUACIÓ.**
 - 7.1. ACTIVITATS D'AVUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.**
 - 7.2. CRITERIS DE RECUPERACIÓ.**
- 8. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ.**
- 9. PLANS DE REFORÇ INDIVIDUALITZATS.**
- 10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.**
- 11. UNITATS DE PROGRAMACIÓ.**

1. INTRODUCCIÓ

La importància creixent que tenen els assumptes econòmics en els diferents àmbits de la nostra societat i la forma tan directa en què ens afecten individualment i col·lectivament plantegen la necessitat que l'alumnat reba en l'ensenyament obligatori una formació bàsica en economia i amb un coneixement de la seua realitat socioeconòmica més pròxima.

L'economia proporciona els conceptes i instruments bàsics perquè l'alumnat compregua millor el seu entorn social, amb la qual cosa es contribueix a millorar la transparència i la responsabilitat en l'exercici dels seus drets i deures. A partir de l'estudi d'aquests sabers, l'alumnat serà capaç de dissenyar, en la seua realitat més pròxima, propostes que servisquen per a elaborar un projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat.

L'estudi d'aquesta matèria potencia les competències clau, i proporciona eines per a desenvolupar una visió crítica de nostra la societat tan present en els objectius de l'etapa secundària obligatòria i en els reptes del segle XXI. Aquesta matèria facilita la comprensió de conceptes habituals de l'àmbit econòmic, com ara la desocupació, la inflació, producció sostenible, consum responsable, esgotament de recursos naturals, distribució de la renda i les conseqüències socials de la globalització. A més, el seu enfocament competencial permet que l'alumnat de tercer de l'ESO s'acoste a la seua realitat econòmica i social i s'implique i participe en el desenvolupament i progrés del seu entorn més pròxim amb el projecte de col·laboració amb un servei a la comunitat, tot amb la finalitat que la seua acció es convertisca en motor de canvi des de la perspectiva social i sostenible que impregnen els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

1.1. CONTEXTUALITZACIÓ

La present programació està dissenyada per a ser aplicada en l'IES Els Évols, centre ubicat en la localitat de l'Alcúdia, pertanyent a la comarca de la Ribera Alta en la província de València. Es tracta d'una localitat en què es parla fonamentalment el Valencià malgrat la immigració que ha pogut haver en els últims anys.

Es tracta d'una zona rural que ha vingut transformant-se en zona industrial de manera que gran part de la població es dedica al sector secundari (amb una especial importància el sector del metall), part important també al sector servicis i una xicoteta part queda encara dedicada a l'agricultura, activitat que fa anys era la principal.

El centre educatiu està format per un total aproximat de 500 alumnes i un claustre de 50 professors aproximadament (depenent del nombre de reduccions de jornada que cada curs pogueren haver-hi) on s'impartix l'E.S.O. i el batxillerat de les especialitats de Ciències Socials i Humanístic així com Científico-Tècnica. Així mateix s'impartixen dos titulacions corresponents a diferents famílies de Formació Professional Bàsica: una de l'especialitat de Servicis Administratius i l'altra de Fabricació i Muntatge.

El perfil de l'alumnat és el d'un alumnat compost bàsicament de xics i xiques espanyols en una gran majoria, i la resta està format per alumnes de diferent nacionalitat (marroquina, romanesa, de països sud-americans de parla espanyola, ...). El nivell cultural de les famílies i, per extensió, de l'alumnat, és mitjà.

2. COMPETÈNCIES CLAU.

Amb caràcter general, ha d'entendre's que la consecució de les competències i els objectius previstos en la LOMLOE per a les diferents etapes educatives està vinculada a

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

l'adquisició i al desenvolupament de les competències clau recollides en aquest Perfil d'eixida, i que són les següents:

– **Competència en comunicació lingüística.(CCL)** La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o la signació per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

– **Competència plurilingüe (CP)** La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

– **Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria. (STEM)** La competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (competència STEM per les seues sigles en anglés) entranya la comprensió del món utilitzant els mètodes científics, el pensament i representació matemàtics, la tecnologia i els mètodes de l'enginyeria per a transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible. La competència matemàtica permet desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics amb la finalitat de resoldre diversos problemes en diferents contextos. La competència en ciència comporta la comprensió i explicació de l'entorn natural i social, utilitzant un conjunt de coneixements i metodologies, incloses l'observació i l'experimentació, amb la finalitat de plantejar preguntes i extraure conclusions basades en proves per a poder interpretar i transformar el món natural i el context social. La competència en tecnologia i enginyeria comprén l'aplicació dels coneixements i metodologies propis de les ciències per a transformar la nostra societat d'acord amb les necessitats o desitjos de les persones en un marc de seguretat, responsabilitat i sostenibilitat.

– **Competència digital. (CD)** La competència digital implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, per al treball i per a la participació en la societat, així com la interacció amb aquestes. Inclou l'alfabetització en informació i dades, la comunicació i la col·laboració, l'educació mediàtica, la creació de continguts digitals (inclosa la programació), la seguretat (inclòs el benestar digital i les competències relacionades amb la ciberseguretat), assumptes relacionats amb la ciutadania digital, la privacitat, la propietat intel·lectual, la resolució de problemes i el pensament computacional i crític.

– **Competència personal, social i d'aprendre a aprendre. (CPSAA)** La competència personal, social i d'aprendre a aprendre implica la capacitat de reflexionar sobre un mateix per a autoconèixer-se, acceptar-se i promoure un creixement personal constant; gestionar el temps i la informació eficaçment; col·laborar amb uns altres de manera constructiva; mantindre la resiliència; i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida. Inclou també la

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

capacitat de fer front a la incertesa i a la complexitat; adaptar-se als canvis; aprendre a gestionar els processos metacognitius; identificar conductes contràries a la convivència i desenvolupar estratègies per a abordar-les; contribuir al benestar físic, mental i emocional propi i de les altres persones, dones-atropellant habilitats per a cuidar-se a si mateix i als qui ho envolten a través de la corresponsabilitat; ser capaç de portar una vida orientada al futur; així com expressar empatia i abordar els conflictes en un context integrador i de suport.

– **Competència ciutadana. (CC)** La competència ciutadana contribueix al fet que alumnes i alumnes puguin exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial. Inclou l'alfabetització cívica, l'adopció conscient dels valors propis d'una cultura democràtica fundada en el respecte als drets humans, la reflexió crítica sobre els grans problemes ètics del nostre temps i el desenvolupament d'un estil de vida sostenible d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible plantejats en l'Agenda 2030.

– **Competència emprenedora. (CE)** La competència emprenedora implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per a generar resultats de valor per a altres persones. Aporta estratègies que permeten adaptar la mirada per a detectar necessitats i oportunitats; entrenar el pensament per a analitzar i avaluar l'entorn, i crear i replantejar idees utilitzant la imaginació, la creativitat, el pensament estratègic i la reflexió ètica, crítica i constructiva dins dels processos creatius i d'innovació; i despertar la disposició a aprendre, a arriscar i a afrontar la incertesa. Així mateix, implica prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia i habilitats de comunicació i de negociació, per a portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i economicofinançer.

– **Competència en consciència i expressió culturals. (CCEC)** La competència en consciència i expressió culturals suposa comprendre i respectar la manera en què les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Implica també un compromís amb la comprensió, el desenvolupament i l'expressió de les idees pròpies i del sentit del lloc que s'ocupa o del paper que s'exerceix en la societat. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat, així com la presa de consciència que l'art i altres manifestacions culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-li forma.

2.1. PERFIL D'EIXIDA.

El Perfil d'eixida de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic és l'eina en la qual es concreten els principis i els fins del sistema educatiu espanyol referits a aquest període. El Perfil identifica i defineix, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències clau que s'espera que els alumnes i alumnes hagen desenvolupat en completar aquesta fase del seu itinerari formatiu.

Així mateix, és necessari l'adquisició de la terminologia econòmica bàsica, així com comprendre els aspectes fonamentals del funcionament del sistema econòmic actual. Conèixer el problema de l'escassetat i la necessitat de triar, fa possible que l'alumnat detecte les limitacions actuals de l'economia i la necessitat de la cerca de solucions que ajuden a aconseguir amb èxit els reptes de l'entorn més pròxim de l'alumnat reflectint-lo en el seu propi projecte de millora social.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

L'alumnat identificarà el perfil i el paper de qui emprén un projecte des del punt de vista del concepte de ciutadania global, l'objectiu de la qual es troba essencialment en una fi social, compartit amb el respecte als valors democràtics, d'igualtat i de respecte al medi ambient, i analitzar en quina mesura reconeix aqueixes característiques com a pròpies. Així doncs, l'objectiu és que la joventut es conega a si mateixa, enfortisca les seues capacitats de lideratge i d'autonomia i millore les seues aptituds per al treball en equip, destacant el valor social de l'emprenedoria i la innovació com a motor de progrés social, que implementarà en un projecte cooperatiu.

Els alumnes i les alumnes han de ser conscients de les decisions bàsiques que prenen els agents econòmics i les seues conseqüències. Conèixer les activitats que realitzen els diferents sectors econòmics, posant l'accent en les activitats més pròximes a l'alumnat, propiciarà la possibilitat d'adoptar actituds de responsabilitat i implicació amb la societat a través del seu projecte de servei de comunitat. Al mateix temps, reflexionar sobre el paper de l'Estat en l'economia i les seues funcions i identificar el funcionament del tercer sector com una forma més de comportament econòmic és vital per a conèixer el funcionament de la societat actual.

L'alumnat realitzarà una anàlisi bàsica de diferents variables macroeconòmiques com ara la taxa d'atur, producte interior brut, inflació, dèficit públic, deute públic, tipus d'interés, economia submergida, per a conèixer la situació actual i buscar possibles solucions.

Es facilitarà a l'alumnat les eines i coneixements econòmics generals, a partir de les quals es desenvoluparan les competències cíviques i socials, i actituds crítiques i personals sobre la realitat econòmica més pròxima que aplicaran en el seu projecte de col·laboració de servei a la comunitat.

L'alumnat coneixerà el funcionament del sistema tributari, entendre la funció social i solidària dels impostos i comprendre els costos socials i econòmics de l'incompliment de les obligacions tributàries.

La recopilació i anàlisi d'informació permetrà que l'alumnat pugua comprendre la situació social i econòmica del seu entorn i poder desenvolupar comportaments responsables i ètics col·laborant i participant en la millora i progrés de la seua localitat.

És rellevant conscienciar a l'alumnat de la importància que té el progrés social, econòmic, tecnològic i mediambiental i que aquest es duu a terme d'una forma sostenible. Han d'entendre els avantatges de la globalització econòmica i el progrés econòmic, però també els seus inconvenients i les mesures que existeixen per a reduir les externalitats. L'ús de les noves tecnologies és fonamental per a trobar empreses i/o entitats, pròximes a l'alumnat, compromeses amb els ODS, l'Agenda 2030 i al desenvolupament sostenible, amb la finalitat d'analitzar les causes de la seua decisió i les accions que duen a terme per a aconseguir millorar la qualitat de vida de les persones i el medi ambient des de punt de vista crític i ètic.

Tota aquesta anàlisi permetrà a l'alumnat realitzar un projecte de servei a la comunitat que li faça partícip del seu propi aprenentatge i que permeta col·laborar amb diferents tipus d'associacions i administració local que tinguen com a objectiu la millora de l'entorn des de la perspectiva social i mediambiental.

2.2. OBJECTIUS GENERALS

D'acord amb el que estableix l'article 7 del Reial decret 217/2022, l'educació secundària obligatòria ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que els permeten:

1. Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

grups, exercitar-se en el diàleg refermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.

2. Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.

3. Valorar i respectar les diferències de gèneres i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones.

4. Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.

5. Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a adquirir, amb sentit crític, nous coneixements. Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i avançar en una reflexió ètica sobre el seu funcionament i utilització.

6. Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.

7. Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.

8. Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.

9. Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.

10. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, incloses les llengües familiars, així com el patrimoni artístic i cultural, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat del món, que també s'ha de valorar i respectar.

11. Conèixer i acceptar el funcionament del seu cos i el dels altres, respectar les diferències, consolidar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat.

12. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals, i el medi ambient, i contribuir a la conservació i millora.

13. Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.

14. Prendre consciència de les problemàtiques que té plantejades la humanitat i que es concreten en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

3.COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE LA MATÈRIA FINANCES I CONSUM RESPONSABLES

La matèria de Finances i Consum Responsables es proposa com a optativa en primer curs de l'ESO per a introduir l'alumnat, que inicia una etapa de canvis constants, en un ús adequat de les finances i del consum responsable. Esta matèria s'emmarca en un conjunt d'assignatures que persegueixen una formació integral de l'alumnat en l'àrea financera que aconseguisca formar una ciutadania responsable a l'hora de consumir i gestionar les finances.

Quant a competències específiques, l'alumnat aprendrà a utilitzar les ferramentes que li permeten dissenyar un pla financer familiar senzill i es formarà per a adquirir hàbits de consum responsable, per tal que valore els beneficis sobre el seu entorn. Així mateix, analitzarà els documents quotidians relacionats amb les activitats de consum i es formarà en la prevenció de problemes relacionats amb el frau, les apostes i la publicitat

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

enganyosa. Finalment, s'intentarà que l'alumnat identifiqui i proposi solucions que reduïsquen la desigualtat i l'escassetat de recursos..

3.1. Competència específica 1. Dissenyar un pla financer personal i/o familiar senzill, utilitzar estratègies de planificació i presa de decisions i avaluar la coherència i consistència al llarg del temps.

3.2. Competència específica 2. Valorar el consum responsable en el nostre entorn més pròxim i identificar els beneficis econòmics i socials que produïx, i la seua aplicació en les nostres activitats quotidianes

3.3. Competència específica 3. Utilitzar, omplir i interpretar documents quotidians, emprats en activitats relacionades amb el consum, i tractar-los de manera adequada en la seua relació amb les administracions públiques o altres entitats

3.4. Competència específica 4. Utilitzar estratègies i accions, individuals i col·lectives, que previnguen problemes relacionats amb el frau, les apostes, la publicitat enganyosa i les compres compulsives, i aplicar ferramentes i habilitats per evitar-los.

3.5. Competència específica 5. Identificar i proposar solucions que reduïsquen la desigualtat i l'escassetat de recursos, basant-se en valors solidaris i sostenibles.

4. SABERS BÀSICS.

La necessitat d'accelerar la transició cap a una economia circular i baixa en carboni s'ha fet evident en els últims temps. Alhora, formar alumnat amb coneixements financers permet que la ciutadania siga capaç de prendre decisions adequades. En este sentit, la matèria de Finances i Consum Responsables tracta d'impulsar l'aprenentatge de la gestió de finances i hàbits de consum més sostenibles per a aconseguir un alumnat conscienciat amb el problema.

Tenint en compte este repte, cal que la ciutadania tinga ferramentes perquè pugua prendre correctament les seues decisions financeres i de consum. Es pretén que l'alumnat adquireisca un benestar personal derivat de tindre una bona salut financera.

Els sabers bàsics que contribuïxen a adquirir les competències específiques s'organitzen en tres blocs. El primer es vincula a l'aprenentatge de ferramentes relacionades amb les finances personals, comprendre els ingressos i els gastos més recurrents en l'economia familiar, així com la importància de l'estalvi i el control del pressupost. El segon bloc de sabers s'associa amb els drets i les obligacions de les persones consumidores i se centra en els hàbits de consum responsable, els drets de les persones consumidores i la importància actual del comerç electrònic. L'últim bloc està relacionat amb la prevenció de riscos derivats del consum i se centra en els fraus, les apostes, el consum compulsiu i la publicitat enganyosa, així com en els problemes de desigualtat i escassetat de recursos.

BLOC 1: ELS TEUS INGRESSOS I GASTOS FAMILIARS (CE1, CE2, CE4, CE5)

GRUP DE SABERS 1.1 ELS INGRESSOS

- El treball per compte d'altre. Obligacions i drets de les persones treballadores. La nòmina. El salari.
- El treball per compte propi. Autoocupació. Emprenedoria
- Prestacions socials: desocupació, beques i pensions.

- Ingressos extraordinaris: patrimoni, herències, donacions i beneficis empresarials (dividends).

GRUP DE SABERS 1.2 ELS GASTOS

- Classificació dels gastos familiars.
- Els gastos de primera necessitat. Els gastos fixos. Els gastos superflus. Els gastos silenciosos.
- Aplicacions digitals de control de pressupost.

BLOC 2 ELS DRETS I LES RESPONSABILITATS DE LES PERSONES CONSUMIDORES (CE2, CE3, CE4, CE5,)

GRUP DE SABERS 2.1 RESPONSABILITATS DE LES PERSONES CONSUMIDORES

- Hàbits de consum responsable. Estalvi energètic i de recursos naturals.
- Petjada ecològica. Conscienciació del problema de l'obsolescència programada.
 - Consum sostenible.
 - Consum ètic i solidari.

GRUP DE SABERS 2.2 DRETS DE LES PERSONES CONSUMIDORES

- Drets de les persones consumidores i la seua defensa.
- Reclamacions i indemnitzacions.
- Clàusules abusives.

GRUP DE SABERS 2.3 EL COMERÇ ELECTRÒNIC

- El comerç a Internet. Avantatges i inconvenients..
- Mitjans de pagament digitals.
- Documentació comercial: factura i albarà.
- Protecció de dades personals.

BLOC 3 PREVENCIÓ DE RISCOS DERIVATS DE LA PRESA DE DECISIONS DE CONSUM (CE1, CE4, CE5,)

GRUP DE SABERS 3.1 EL FRAU

- El frau de monedes i bitllets.
- Les criptomonedes i els seus riscos.
- El frau a Internet. Phishing: skimming, vishing, smishing.
- El frau en l'etiquetatge de productes ecològics. Greenwashing.

GRUP DE SABERS 3.2 LES APOSTES I ELS PERILLS

- Riscos relacionats amb les apostes. .
- Falta de control i regulació.
- Addicció i ciberludopatia.

GRUP DE SABERS 3.3 LES COMPRES COMPULSIVES I LA PUBLICITAT ENGANYOSA

- El perfil comprador en l'adolescència. .
- Perills de les compres compulsives. Oniomania.
- Els efectes negatius del màrqueting. Publicitat enganyosa i subliminar. .
- El neuomàrqueting a les xarxes socials i la influència entre els jòvens. Estafes i enganys en el món influenciador.

GRUP DE SABERS 3.4 DESIGUALTAT I ESCASSETAT

- Els problemes mediambientals i socials actuals. .
- Noves relacions de treball. Igualtat i bretxa salarial..

- El comerç local.
- Economia circular.
- Polítiques públiques i transició verda

4.1. UNITATS DE PROGRAMACIÓ I DISTRIBUCIÓ TEMPORAL.

La impartició dels sabers bàsics d'estos quatre blocs està dividida en un total de 7 unitats didàctiques. A l'annex hi ha adjuntades les programacions d'aula a les quals s'indiquen aspectes de cada una de les unitats, com el bloc al qual pertany, el número de sessions, o els objectius i criteris d'avaluació utilitzats.

FINANCES I CONSUM RESPONSABLES				
Bloc	Unitat	Títol	Sessions	Aval
1	1	Els ingressos	8	1
	2	Els gastos	10	
	3	L'estalvi i el control del presupost	10	
2	4	Drets i responsabilitats de les persones consumidores	10	2
	5	El comer electrònic.	10	
3	6	Compres compulsives i publicitat enganyosa	10	3
	7	Desigualtat i escassetat	10	
Total:			68	

5. SITUACIONS D'APRENTATGE.

Les situacions d'aprenentatge haurien de connectar-se amb els principals reptes del segle XXI, recollits en el perfil d'eixida. Finances i Consum Responsables contribueix a formar persones crítiques i responsables davant els problemes actuals relatius al medi ambient, degradació del planeta i excés de consum, per a ser conscients de la importància de les seues accions i la seua repercussió negativa en el bé comú. Al mateix temps, la matèria contribueix a donar resposta a problemes de l'entorn pròxim posant de manifest el seu compromís en l'àmbit local i global, valorant les competències, qualitats i hàbits que ha de tindre una persona emprenedora conscient dels reptes del segle XXI.

Per a això, és necessari fer reflexionar a l'alumnat davant situacions de desigualtat i exclusió que generen un sentiment d'empatia i justícia social des d'una perspectiva col·lectiva, una resolució pacífica dels conflictes amb solucions creatives que tinguen com a premissa la cooperació. Igualment, l'alumnat ha de reflexionar sobre la importància de l'emprenedoria en el desenvolupament econòmic i la creació de valor, l'anàlisi de nous models de negoci més sostenibles amb l'entorn.

Alguns criteris per a dissenyar situacions d'aprenentatge des d'aquesta perspectiva serien els següents:

- Estar relacionades amb activitats de l'àmbit local i pròxim a l'alumnat que establisca relacions els Objectius de Desenvolupament Sostenible que incorporen els desafiaments globals als quals ens enfrontem dia a dia, com ara la desigualtat, medi ambient, ocupació,

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

escassetat, propietat intel·lectual, permetent descobrir el funcionament de l'economia i l'activitat empresarial.

- Connectar-les amb altres matèries per a adquirir una visió integral de l'economia i assumir responsabilitats i compromisos, des d'una perspectiva interdisciplinària.
- Dissenyar-les per a incentivar la reflexió, promoure la competència clau d'aprendre a aprendre, i desenvolupar un enfocament crític, amb la finalitat d'aconseguir actituds sensibles, comportaments responsables i proactius que permeten aprofitar les oportunitats socials i econòmiques.
- Han d'estimular el foment de la lectura i l'escriptura a través de diferents canals que els permeten ser ciutadans crítics i respectuosos davant diferents arguments i opinions, així com remarcar la necessitat de potenciar les habilitats comunicatives necessàries a l'hora d'emprendre un projecte personal.
- Permetre que siguin abordades tant de manera individual com grupal, incorporant un enfocament inclusiu, coeducatiu, donant visibilitat a la rellevància del paper de les dones en l'activitat empresarial, i amb l'ús de tècniques de treball tant cooperatiu com col·laboratiu, a través d'activitats dialògiques, de debat, d'explicació de resultat de tasques.
- Connectar els continguts amb experiències i sentiments personals de l'alumnat que han tingut lloc en altres contextos, mobilitzant la capacitat d'argumentació mitjançant el llenguatge verbal i no verbal.
- Potenciar els talents individuals utilitzant eines que possibiliten l'estímul de la creativitat, la participació activa de l'alumnat, per a afrontar els problemes des de diferents perspectives segons la seua diversitat personal i cultural.
- Afavorir l'acceptació i el maneig de la incertesa tractada des de l'aula i que done resposta a qüestions que li serviran per a enfocar el seu futur de treball o estudis i fins i tot la possibilitat de, a partir d'una iniciativa dissenyada a l'aula, poder traslladar-les fora d'aquesta.
- Permetre la inclusió del conjunt de l'alumnat i per a això utilitzarien els principis del Disseny Universal d'Aprenentatge.
- Impulsar un bon ús de les noves tecnologies a l'aula, aprenent nous programes, aplicacions i eines informàtiques per a fomentar l'alfabetització digital i audiovisual de l'alumnat i la ludificació a l'aula per a incrementar la seua motivació, autonomia i el ventall de recursos necessaris per a la correcta anàlisi de la disciplina.

5.1. MATERIALS DIDÀCTICS I ALTRES RECURSOS.

El funcionament de les classes es basarà en l'ús dels següent materials i recursos:

- Apunts de classe que el professor donarà i que l'alumne haurà de prendre directament.
- Còpies del temari utilitzat a classe, i que consistirà en una sèrie de diapositives per a cada una de les unitats didàctiques
- Fotocòpies que facilitarà el professor i que aniran des d'activitats, textos bàsics per al seguiment de la matèria, fins a notícies d'actualitat.
- Aula virtual: Aules, on es penjaran materials diversos per a l'alumnat. Videos, activitats, textos, pàgines web, etc.
- Internet: informació que el professorat anirà proposant als alumnes per treballar en classe o a casa. D'esta manera s'acostuma a l'alumnat a relacionar-se amb les TIC. Esta informació la podran obtindre els alumnes per ells mateixos també quan es considere oportú i, ademés, ho podran fer al propi centre educatiu des de l'aula d'informàtica si existix la possibilitat i disponibilitat.
- Calculadora quan siga necessària per a realitzar exercicis a classe o a casa.

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

- Altres recursos que el professor estime necessaris com premsa escrita, llibres de suport, personal expert en algun àmbit específic que pugui assistir a classe per fer algun tipus de xerrada o conferència, ...
- L'aula, com a lloc on es desenrotllaran la major part de les sessions, serà un espai dinàmic i interactiu on els alumnes acostumaran a treballar combinant diferents agrupacions, en funció del que requereixi cada activitat. Però la majoria de vegades treballaran en grup de 3 o 4 persones per desenvolupar les tasques relatives al projecte de col·laboració a la comunitat. Per esta raó, les taules estaran disposades en fileres de dos i, en principi, el professor deixarà que els alumnes trien el company amb el qual volen seure.

6.CRITERIS D'AVALUACIÓ.

Es relaciona cada competència específica en els criteris d'avaluació corresponents.

Competència específica 1. Dissenyar un pla financer personal i/o familiar senzill, utilitzar estratègies de planificació i presa de decisions i avaluar la coherència i consistència al llarg del temps.

1.1. Identificar les diferents fonts d'ingressos i analitzar diferents situacions que puguin generar canvis.

1.2. Proposar i justificar decisions de gasto i establir prioritats segons les necessitats.

1.3. Elaborar un pressupost personal i/o familiar.

1.4. Comparar els ingressos i els gastos efectuats amb el pressupost establert i fer ajustos quan siga necessari.

Competència específica 2. Valorar el consum responsable en el nostre entorn més pròxim i identificar els beneficis econòmics i socials que produeix, i la seua aplicació en les nostres activitats quotidianes.

2.1. Valorar el consum responsable, a través del pensament crític, com una ferramenta per a reduir els efectes del canvi climàtic i la desigualtat social i promoure actituds socialment responsables, mitjançant la implementació tant en entorns pròxims com en altres simulats.

2.2. Valorar la importància de les mesures de les administracions públiques per a millorar els hàbits de consum i analitzar la seua repercussió en la societat.

2.3. Reflexionar amb una actitud crítica i constructiva sobre les decisions de consum responsables en les activitats quotidianes.

Competència específica 3. Utilitzar, omplir i interpretar documents quotidians, emprats en activitats

relacionades amb el consum, i tractar-los de manera adequada en la seua relació amb les administracions públiques o altres entitats

3.1. Identificar i interpretar documents associats a les activitats quotidianes relacionades amb el consum.

3.2. Omplir alguns documents en la relació amb les administracions públiques o altres tipus d'entitats.

3.3. Identificar els principals drets de les persones consumidores i les organitzacions que els defenen.

Competència específica 4. Utilitzar estratègies i accions, individuals i col·lectives, que previnguen problemes relacionats amb el frau, les apostes, la publicitat enganyosa i les compres compulsives, i aplicar ferramentes i habilitats per evitar-los.

- 4.1. Identificar els hàbits relacionats amb les apostes i altres conductes de risc.
- 4.2. Valorar amb actitud crítica les estratègies de manipulació i captació de les empreses d'apostes, les xarxes socials, la publicitat enganyosa, així com altres activitats fraudulentament.
- 4.3. Seleccionar fonts d'informació fiables, contrastar i justificar-ne la veracitat i adoptar una actitud crítica.
- 4.4. Analitzar diferents estratègies que permeten evitar les problemàtiques estudiades.

Competència específica 5. Identificar i proposar solucions que reduïsquen la desigualtat i l'escassetat de recursos, basant-se en valors solidaris i sostenibles.

- 5.1. Detectar experiències en l'àmbit local que resolguen o minimitzen les situacions negatives que puguen succeir en relació amb les finances personals i el consum.
- 5.2. Proposar solucions que reduïsquen les situacions de desigualtat per a contribuir a una societat més equitativa.
- 5.3. Plantejar pràctiques que generen bons hàbits de consum que optimitzen l'ús dels recursos escassos.
- 5.4. Promoure actituds socialment responsables que siguin una ferramenta per a minimitzar el canvi climàtic i la desigualtat social.

7. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

7.1. ACTIVITATS D'AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

A l'hora d'avaluar a l'alumne caldrà tindre en compte quin és el seu punt de partida

Per això es considera important fer una avaluació inicial per saber quina és la base des de la qual es partix. Esta avaluació permetrà al professor adaptar les activitats i, en conseqüència, tindre en compte a partir de quin nivell d'adquisició de continguts i competències es considerarà apte a l'alumne.

La forma d'avaluar el nivell d'assoliment de continguts de l'alumnat serà la següent:

La nota de **cada avaluació** es calcularà a partir de 3 components:

- a) **Activitats avaluables** que serán entregades al docent per revisar-les i tornar-les corregides als alumnes. Habitualment serán individuals, i al segon i tercer trimestre faran referència especialment al seu projecte de comunitat. Podem trobar des de comentaris de text, anàlisi de notícies de premsa o audiovisuals fins recerques en internet i informes relatius a la informació trobada. El pes d'aquestes serà d'un **50%**.

La puntuació d'aquestes activitats serà sobre 10 punts considerant-se superada cada una sempre que l'alumne obtinga un total de 5. Al final de l'avaluació, el professor obtindrà la mitjana aritmètica de tots els treballs i proves realitzats i si ésta és superior a 5, es considerarà superada. Tot treball que no haja sigut entregat penalitzarà la nota de forma important, i els treballs que estiguen per baix de 5 podran ser novament fets per part de l'alumne per millorar la nota. En cas

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

d'entregar un treball o activitat requerit més tard del termini acordat, aquest treball no es podrà qualificar amb més d'un 5.

- b) **Exàmens** per cada una o varies de les unitats didàctiques. Aquests tindran un pes d'un **40%** sobre la nota trimestral. Per superar els exàmens s'ha de tenir una nota igual o superior a 5. En funció de les unitats treballades a cada trimestre hi haurà més o menys proves en cada un d'aquests i agrupant a decisió del professor les unitats didàctiques com crega convenient.
- c) Avaluació contínua de l'alumnat a l'aula i que recollirà aspectes de tipus procedimental i actitudinal i que representaran un total del **10%** de la nota de la matèria i que es calcularà a partir de:
- Interés de l'alumnat en la matèria.
 - Participació en classe.
 - Realització de les activitats plantejades per a realitzar a classe, combinant diferents agrupacions
 - Aportació del material necessari a l'aula per a poder treballar.
 - Assistència a classe** de manera regular i justificada en cas d'absència, respectant la normativa indicada en el RRI i PEC segons la qual l'alumne pot perdre el dret a l'avaluació continuada en cas d'acumular un percentatge determinat de faltes d'assistència injustificades.
 - Actitud en general que adopte l'alumne envers la matèria, el professor i la resta de companys, així com envers el seu entorn i la comunitat educativa.
 - Puntualitat en l'assistència a classe.

Cal fer una especial referència a l'**assistència a classe** pel fet de que la gran majoria del treball que l'alumne haurà de fer ho farà a classe, i si no assisteix difícilment podrà assolir el nivell de competències que es proposa com a objectiu. Així, tot alumne que falte a classe pot perdre el dret a l'avaluació contínua segons indica el RRI del centre ademés de que el professor ho tindrà en compte de forma prioritària de cara a obtindre la nota corresponent a este apartat.

L'anterior forma d'avaluar es farà al llarg de cada avaluació de forma independent i, **al final del curs**, el professor haurà de vore si totes les avaluacions han sigut superades per separat. En cas que alguna no ho haja sigut, es poden donar els casos següents:

- No supera una de les avaluacions amb nota entre 4 i 5. El professor pot decidir compensar ésta amb les altres notes sempre i quan la nota mitjana supere o siga igual a 5.
- No supera una de les avaluacions amb nota inferior a 4. El professor no compensarà dita avaluació i el curs quedarà no superat, a no ser que la trajectòria de l'alumne indique una evolució totalment favorable, quedant a discreció del professor el poder donar per superada la matèria o no.
- No supera dos o més avaluacions: el curs es considerarà no superat.

A l'hora de posar la nota corresponent a l'alumne en les actes d'avaluació i com diu la normativa, s'ha de posar amb un número natural entre 1 i 10. El professor haurà d'arrodonir la nota que haja obtingut l'alumne en la majoria dels casos, i este arrodoniment es farà sempre A CRITERI DEL PROFESSOR i mai segons criteris matemàtics. El criteri del professor es basarà en aspectes com l'evolució de l'alumne, el procés d'ensenyança experimentat per ell, el seu interés i actitud a classe i tots els aspectes que el professor considere que deu tindre en compte de cara a considerar en quin grau l'alumne ha assolit les competències i capacitats dels objectius. No obstant, la nota que figurarà al butlletí de les notes al llarg de les 3 avaluacions no serà la realment vàlida per a l'alumne, sinò que

IES ELS ÉVOLS DEPARTAMENT D'ECONOMIA

Ésta serà la que tinga el professor sense arrodonir. Serà al final del curs quan el professor traga la mitjana del curs amb les notes (sense arrodonir) de cada avaluació, quan realment siga important l'arrodoniment de cara a obtenir la nota final del mòdul que constarà a l'expedient de l'alumne. Dit arrodoniment es farà igual que s'ha explicat anteriorment.

7.3. CRITERIS DE RECUPERACIÓ.

Al llarg del curs, el professor anirà establint les formes de recuperar la matèria que els alumnes no hagen aconseguit superar.

Donada la diversitat de l'alumnat amb que es pot trobar, les poques hores lectives setmanals que es dediquen a la matèria i la diferent importància que tenen els blocs de continguts inclosos en esta programació, el professor decidirà:

- si fer una recuperació corresponent a cadascuna de les proves o activitats que anirà fent,
- o bé anar acumulant-les en una única cada cert període de temps.

El que sempre farà el professor és garantir que, abans de finalitzar el curs, l'alumne sempre haja tingut, almenys, una oportunitat de recuperar aquelles proves i avaluacions no superades durant el curs.

Donat el caràcter pràctic de la matèria i la forma d'avaluar proposada anteriorment, l'alumne tindrà opció de tornar a presentar tots aquells treballs i activitats que en el seu moment no haguera presentat o ho haguera fet però amb nota insuficient. Ara bé, cal dir que mai un treball presentat per segon vegada o per primera però fora de termini, tindrà la mateixa qualificació que un altre presentat dins del termini establert per considerar que s'ha de valorar la puntualitat. Per aquest motiu, mai els treballs o activitats entregats fora del termini acordat podran tindre una nota superior a 5.

Abans de finalitzar el curs, l'alumne haurà pogut recuperar tot allò que no haja aprovat abans en la forma en que considere el professor i que serà, normalment, amb l'entrega d'aquelles faenes o activitats que en el seu moment no van ser superades.

8. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ.

La societat actual és diversa amb tot tipus de persones i les nostres classes són un reflex d'esta diversitat. En este sentit, el **Decret 87/2015** en seu capítol V ens insta a atendre la diversitat de l'alumnat que puguem trobar en un mateix grup classe, i concreta les actuacions en el **Decret d'inclusió 104/2018** on les classifica en 4 nivells. Els nivells 1 i 2 queden fóra d'esta programació però els nivells 3 i 4 seran els que podríem aplicar en les nostres aules i explicar en esta programació en funció del tipus d'alumnes que tingam. Estes actuacions poden ser de moltes formes i dependrà del tipus d'alumnat que tinguem en cada curs a l'aula. Així, mostrem les mesures de nivell 3 que podríem aplicar de forma genèrica i també les de nivell 4 per al cas que ja sabem que tindrem a l'aula i diversos alumnes que han tingut en cursos anteriors adaptacions curriculars, encara que este curs no la tinguen.

Les actuacions les hem dividit en 3 àmbits diferents:

- Sobre l'assistència a classe de l'alumne/a.
- Sobre el procés d'aprenentatge i l'assoliment d'objectius.
- Sobre la integració al grup classe de l'alumne/a.

Assistència	Aprenentatge i assoliment d'objectius	Integració al grup
Control més intensiu de l'assistència coordinat amb la tutoria.	<ul style="list-style-type: none"> - Ús de diferents recursos i metodologies, especialment les que faciliten l'aprenentatge autònom. - Activitats d'ampliació per als alumnes amb més altes capacitats. - Activitats de reforç (esquemes de continguts bàsics) - Pla de reforç per a l'alumnat que repeteix curs. 	<ul style="list-style-type: none"> - Foment del treball cooperatiu afavorint diferents agrupaments d'alumnes. - Seguiment de la integració de l'alumne en el grup classe juntament amb el tutor.

Nivell 4 : alumnes amb adaptacions en cursos anteriors

Assistència	Aprenentatge i assoliment d'objectius	Integració al grup
<ul style="list-style-type: none"> - Vigilar que porta el material i que s'anota a l'agenda la feia a fer a casa. - Comunicació més fluida amb el/la tutor i amb la família. 	<ul style="list-style-type: none"> - Revisió periòdica del treball que l'alumne fa a casa. - Interrogació a l'alumne sobre la seua comprensió del que es treballa a l'aula. - Possibilitat de reforçar les classes amb explicacions en alguna hora de pati. 	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinació amb els companys del grup de treball de classe a través de diferents mitjans. - Selecció dels membres del grup de treball classe quan es tracte de treball cooperatiu. - Seure al costat d'algun alumne que pugui donar suport per a ell i prop del professor.

9. PLANS DE REFORÇ INDIVIDUALITZATS

Normalment al ser una matèria optativa i on es valoren i s'avaluen les activitats i treballs entregats per l'alumnat, principalment. A més a més, també donant oportunitats varies d'entregar les tasques encara que no siga en temps i forma per poder superar la matèria i de recuperar les proves no aprovades. No solen haver-hi alumnes amb la matèria pendent de cursos anteriors. Per la qual cosa, en principi no s'elabora un pla de reforç individualitzat per superar la matèria pendent en l'actual curs escolar.

10. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.

Quan el professor ho considere convenient i tenint en compte el tipus d'alumnat i altres aspectes, es podrà proposar la realització d'activitats extraescolars com la visita a algun centre de treball, empresa, ... o l'assistència a xarrades o conferències a càrrec de responsables i persones relacionades amb el món de l'empresa o laboral (emprenedors principalment) que puguin il·lustrar i ajudar a l'alumne a comprendre millor tot allò que es tracta a l'aula. Es considera especialment important la visita a alguna empresa pel fet de que l'alumne ix del centre educatiu, la qual cosa li dona un component de realitat a la matèria al qual s'ha d'anar acostumant.

Quan es plantege algun tipus d'activitat extraescolar o complementària que altere el normal funcionament de l'horari lectiu de l'alumne caldrà valorar si realment es una activitat valuosa pel fet de que, com l'alumnat pertany a diferents grups, éstos quedaran incomplets i la resta del professorat potser haurà d'interrompre el normal ritme de les classes pel fet de que només hi falten "un quants" alumnes a classe amb el perjudici que això suposa per als que participen en l'activitat com per als que romanen al centre. Per això, s'intentarà arribar a acords amb el professorat que impartix una matèria optativa als cursos de l'ESO en qüestió amb la finalitat de que si es decidix fer alguna activitat extraescolar es faça conjuntament el mateix dia.

11. UNITATS DE PROGRAMACIÓ D'AULA

A les taules següents fem un detall de cada una de les unitats didàctiques que s'impartiran en el 1r curs de l'ESO de la matèria Finances i consum responsables. S'inclou en aquestes programacions: les competències clau, les competències específiques, els sabers, els criteris d'avaluació, situacions d'aprenentatge, activitats i instruments d'avaluació, mesures d'inclusió, materials i recursos, així com també els espais d'aprenentatge, s'han tret directament del DECRET 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria.

PROGRAMACIÓ D'AULA

MATÈRIA: FINANCES I CONSUM RESPONSABLES

NIVELL: 1^r ESO

DEPARTAMENT: ECONOMIA

CURS ESCOLAR: 2024 -2025

Professora: Inmaculada Montagud Sarrió

Unitat Didàctica	Competències	Competències Específiques	Sabers Bàsics	Criteris d'Avaluació
Unitat 1: Introducció a les Finances Personals	CMCT, CD, CSC, SIE	<ul style="list-style-type: none"> - CE1: Comprendre el concepte de finances personals i la importància d'una bona gestió econòmica. - CE2: Identificar les fonts d'ingressos i tipus de despeses en una economia familiar. 	<ul style="list-style-type: none"> - Definició de finances personals: ingressos i despeses. - Fonts d'ingressos (salari, rendes, etc.). - Tipus de despeses (fixes, variables, discrecionals). - Conceptes bàsics d'estalvi i deute. 	<ul style="list-style-type: none"> - Analitzar els components d'un pressupost bàsic familiar, diferenciant ingressos i despeses. - Explicar la importància de gestionar adequadament les finances personals.
Unitat 2: Necessitats vs Desitjos	CMCT, CSC, CD, SIE	<ul style="list-style-type: none"> - CE3: Diferenciar necessitats bàsiques dels desitjos i entendre com influeixen en les decisions de consum. 	<ul style="list-style-type: none"> - Necessitats bàsiques vs. desitjos. - Consum racional vs. consum emocional. - Valoració de l'impacte del consum impulsiu. - Gestió de recursos limitats. - Tipus de publicitat. - Tècniques persuasives en els anuncis. 	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar i classificar exemples reals de necessitats i desitjos en diferents situacions de consum. - Valorar l'impacte de prendre decisions financeres basades en desitjos en lloc de necessitats.
Unitat 3: Publicitat i Consum	CMCT, CD, CSC, CEC	<ul style="list-style-type: none"> - CE4: Analitzar la influència de la publicitat i les tècniques persuasives en les decisions de consum. 	<ul style="list-style-type: none"> - Efecte de la publicitat en el consum. - Anàlisi crítica d'anuncis publicitaris. - Publicitat digital i xarxes socials. 	<ul style="list-style-type: none"> - Analitzar un anunci publicitari identificant les tècniques persuasives utilitzades. - Reflexionar sobre l'impacte de la publicitat en les decisions de compra.
Unitat 4: Consum Responsable i Sostenibilitat	CMCT, CSC, SIE, CEC	<ul style="list-style-type: none"> - CE5: Aplicar criteris de consum responsable tenint en compte l'impacte econòmic, social i ambiental. 	<ul style="list-style-type: none"> - Definició de consum responsable. - Impacte ambiental del consum. - Petjada ecològica. - Consum sostenible i reciclatge. - Impacte social: treball infantil, condicions laborals, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realitzar un treball sobre l'impacte ambiental de la compra d'un producte d'ús quotidià. - Explicar la importància de la sostenibilitat en les decisions de compra.

Unitat Didàctica	Competències	Competències Específiques	Sabers Bàsics	Criteris d'Avaluació
Unitat 5: Comerç Just i Consum Ètic	CSC, SIE, CEC	- CE6: Comprendre què és el comerç just i com promou la justícia social i el desenvolupament sostenible.	- Definició i principis del comerç just. - Diferència entre comerç convencional i comerç just. - Impacte del comerç just en les condicions laborals i el medi ambient. - Comerç just i drets humans. - Planificació financera: ingressos, despeses i estalvi.	- Analitzar i exposar les diferències entre un producte de comerç convencional i un de comerç just. - Explicar com el consum responsable pot contribuir a la justícia social i la sostenibilitat.
Unitat 6: Planificació Financera i Estalvi	CMCT, CD, SIE, CSC	- CE7: Desenvolupar habilitats per a la planificació financera personal i l'estalvi a llarg termini. - CE8: Aplicar tècniques per elaborar un pressupost personal o familiar.	- Estalvi a curt i llarg termini. - Elaboració de pressupostos. - Importància de l'estalvi per afrontar imprevistos. - Eines digitals per a la planificació financera.	- Elaborar un pressupost detallat que incloga ingressos, despeses i estalvi a curt i llarg termini. - Avaluar la capacitat d'adaptar-se a imprevistos financers i gestionar els recursos econòmics de manera eficient.

Descripció dels elements de la programació:

- Unitats Didàctiques:** Cada unitat se centra en aspectes clau de les finances i el consum, adaptant els continguts a l'edat i nivell de comprensió dels alumnes de 1r d'ESO.
- Competències Clau:** Inclouen les competències establertes per la LOMLOE com la **competència matemàtica** (CMCT), la **competència digital** (CD), les **competències socials i cíviques** (CSC), la **competència d'iniciativa emprendora** (SIE) i la **consciència i expressions culturals** (CEC).
- Competències Específiques (CE):** Són els objectius concrets que es treballen en cadascuna de les unitats didàctiques. Es focalitzen en habilitats específiques com comprendre les finances personals, diferenciar necessitats i desitjos, analitzar la publicitat o desenvolupar habilitats de planificació financera.
- Sabers Bàsics:** Aquests continguts bàsics són els conceptes fonamentals que es treballaran a cada unitat, com ara les finances personals, el consum responsable o l'elaboració de pressupostos.
- Criteris d'Avaluació:** Es tracta de les eines amb què s'avaluaran els coneixements i les habilitats de l'alumnat. Inclou activitats pràctiques com l'elaboració de pressupostos, anàlisi crítica d'anuncis o la reflexió sobre el consum responsable.